

ЧЕТВЪРТИ

III - 25769

ГОДИШЕНЪ

ОТЧЕТЪ

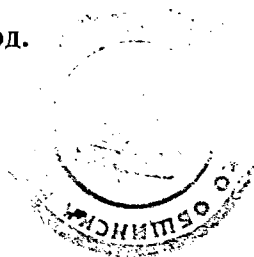
мв. 25968

НА

оуд. III - 2344

ВАРНЕНСКОТО АРХЕОЛОГИЧЕСКО
ДРУЖЕСТВО

за 1909 год.

ВАРНА.

Печатница „Зора“ на Д. Костакевъ.

1910.

4343

I. НАСТОЯТЕЛСТВОТО

на варненското археологическо дружество:

Прѣдседателъ: **Х. Шкорпилъ**, пенсионеръ.
Подпрѣдседателъ: **Добревъ**, капитанъ-лейтенантъ.
Секретаръ: **Ил. Веновъ**, гимназ. учителъ.
Касиеръ: **Д-ръ В. Карамихалевъ**, адвокатъ.
Членове: { **К. Шкорпилъ**, гимназ. учителъ.
          { **Ив. Цѣровъ**, градски кметъ.
          { **Г. Димитровъ**, гимназ. учителъ.

II. Техническата комисия¹⁾:

К. Шкорпилъ , прѣдседателъ.	Капитанъ Георгиевъ ,
Д-ръ Пар. Стояновъ , гим лѣк.	Д. Андрѣевъ , дир. на I-та прог.
Ст. Балкански , техникъ.	Ст. Антоновъ , ходатай.

III. Провѣрителитѣ на дружественитѣ смѣтки за 1908 г.

(избрани въ годишното събрание):

П. М. Богоевъ, пенсионеръ и **М. Квартирниковъ**, гим. учителъ.

IV. Комисията за паметника Владиславъ „ВАРНЕНЧИКЪ“:

Х. Шкорпилъ, пенсионеръ,   **Ал. Дяковичъ**, адвокатъ,
                                          Н. Алахверджиевъ, инженеръ.

V. Мѣнастирската комисия за „Аладжа“:

Някшевъ Т. , прѣдседателъ.	Ил. Веновъ .
К. Шкорпилъ , секретаръ.	Т. Хлѣбаровъ .
Русевъ Ст. , касиеръ.	Папанчевъ К. А.
Д. Андрѣевъ ,	Колевъ Н. Г. и Казакъ Я. В.

VI. Дружественитѣ настоятели²⁾:

Въ Провадия: **Христовъ Я.**; въ Каварна: **Янакевъ Л.**; въ Добричъ: **Друмевъ Н.**; въ с. Шабла: **свещ. Н. Цицовъ**; въ с. Аджемлеръ: **Стаменовъ Д.**; въ с. Емирово: **Богдановъ Р.**; въ с. Суджаской: **Патронски Р.**; въ с. Кестричъ: **свещ. Ст. Антоновъ**; въ Рѣка Девня: **Николовъ К.**; въ с. Ново село: **Бъчваровъ М. А.**; въ с. Бѣлево: **Возници** и въ с. Карахюсеинъ: **свещ. Д. К. Савовъ**.

¹⁾ Съгласно устава на дружеството, настоятелството се подпомага отъ техническа комисия (купуване старини, разкопки и др.); въ нея влиза единъ членъ отъ настоятелството като прѣдседателъ и петъ члена назначавани отъ настоятелството измежду редовнитѣ членове.

²⁾ Съгласно устава, настоятелството назначава членове-настоятели изъ разнитѣ мѣста на окрѣга.

I.

ОТЧЕТЪ

за дѣйността на настоятелството прѣзъ изтеклата 1909 година.

Почитаеми г. г. членове,

Приятно ми е да ви прѣдставя слѣдния четвърти отчетъ, за който прѣдлежи на васъ да изкажете по него своето мнѣние и да го подобрите.

Новия законопроектъ за старинитѣ.

Въ края на м. ноемврий четохме въ единъ вѣстникъ отъ София, че тамкашното археологическо дружество ще има извънредно засѣдание по поводъ на новия законопроектъ. Помолихме дружеството да ни го изпрати и да ни съобщи какво рѣшение е зело по него. Законопроекта е сждбоносенъ за археологическитѣ дружества и за тѣхнитѣ музеи. Ще Ви интересува, Г-да, да знаете какво рѣшение е зело по него софийското и наше дружество.

Съ писмо № 58 отъ 19. XI. първото ни съобщава слѣдното: „Прѣдложихме нѣкои незначителни измѣнения по него. Освѣнъ това др-то е на мнѣние да се настоява да се прѣдвидятъ двама инспектори по старинитѣ, както е прѣдложила специалната комисия по изработването на законопроекта. Тѣзи инспектори, единия отъ които да бжде специалистъ по класическата, а другия по сръдновековната археология, ще се грижатъ за всички старини въ България, които не сж събрани въ музеи, ще съставляватъ инвентаритѣ за тѣхъ и въобще ще слѣдятъ за точното изпълнение на закона.“

Иначе е погледнало на законопроекта извънредното събрание на нашето дружество, свикано на 13 декемврий. Членоветѣ, слѣдъ като го всестранно обсждиха, намѣриха:

1) че въ него е прокарано *напълно централистичното начало* (т. е. всичко да се събира въ София и Пловдивъ), толкова върдно за музейното дѣло въ страната ни и

2) че въ него сж *неуважени и напълно прѣнебрѣгнати археологическитѣ дружества и тѣхнитѣ музеи*, които сж **единственитѣ будители** на любовъ къмъ старинитѣ въ българското население, единственитѣ грижовни пазители на недвижимитѣ (като стари укрѣпления и др.), и главни издирвачи и пазители на подвижнитѣ старини (камъни съ надписи, монети и др.).

Събранието рѣши: 1) да се ходатайствува прѣдъ Г-на Министра на Народната просвѣта и прѣдъ Народното Събрание *да се отложи узаконяването на този законопроектъ до идущата сесия*,

2) Въ дневния редъ на проектираната конференция отъ прѣдставители на всичкитѣ археологически дружества въ България прѣзъ идущата година, да се постави на първо мѣсто разискване въпроса за законъ за старинитѣ въ България и

3) При съставянето на новъ законопроектъ за старинитѣ да се взематъ прѣдварително мотивиранитѣ миѣния на археол. дружества, рѣшенията на общата археол. конференция, както и миѣнията на свѣдуши по този въпросъ лица.

Прѣзъ коледнитѣ празници билъ свиканъ въ София висшия учебенъ съвѣтъ, въ който влизаха двама наши членове, а именно: Н. Дуковъ и Ив. Стояновъ. На съвѣта билъ прѣдставенъ за обсъждане законопроекта. Благодарение на застъпничеството имъ, съвѣта прие нѣкои значителни измѣнения въ законопроекта.

Нашето дружество още прѣзъ 1906 г., когато министра Шишмановъ му изпратилъ неговия законопроектъ за старинитѣ, ето какво е отговорило на него: „свѣтваме Ви, Г-не Министре, да не внасяте законопроекта въ народното събрание, защото съ прилагането му би се убила всѣка охота и дѣйностъ на мѣстнитѣ арх. д-ва. Прѣдлагаме Ви, Г-не Министре, да вземете инициативата за закрѣпяването и усиляването на арх-тѣ дружества и да свикате единъ конгресъ отъ прѣдставителитѣ на арх-тѣ дружества, за да се опрѣдѣлятъ отношенията на тѣхъ и на музеитѣ имъ къмъ държавата, както и

тѣхнитѣ права и длѣжности (гл. първия отчетъ на Варнен. арх. д-во, стр. 33 и 34).

Г-да, Новия законопроектъ не е билъ внесенъ въ Народното Събрание (прѣзъ януарската и февруарската му сесия).

Окржжния Музей.

Приятно ми е, господа, да Ви съобща, че *музейнитѣ* *сбирки* се увеличиха прѣзъ изтеклата година съ 610 прѣдмета, отъ които 14 сж били купени, а останалитѣ подарени. При- тежаваме една богата сбирка фотографически пластинки (1199) и фотографии (343), прѣдставляющи старини и мѣстности изъ цѣла България.

Музейното помѣщение се увеличи съ единъ дълъгъ коридоръ и петъ стаи. Въ една отъ стаитѣ сж помѣстени палеонтологическия и геологически материали изъ окржга; тѣ ни даватъ ясна прѣдстава за разни животни, които обитавали едно врѣме нашия край. Удивление възбуждатъ грамаднитѣ вкаменени черупки на исполински главоноги „*Toxoceras*“ (тѣжки около 30 килограма), които сж живѣяли изъ моретата, които покривали цѣлата мѣстность, гдѣто е прокарана новата желѣзница отъ Девня за Добричъ. Голѣма заслуга за обогатяване на тази сбирка иматъ нашитѣ членове-настоятели: Р. Богдановъ и Р. Патронски.

Етнографическия отдѣлъ на музея е още много бѣденъ. Не спомогнаха печатанитѣ позиви, които прѣди двѣ години разпратихме до всичкитѣ общини съ молба да събиратъ за музея разни прѣдмети: като носии, стари земледѣлчески орждия и др. Не ще да остане друго, освѣнъ да тръгнатъ нѣкои членове на д-ството изъ селата за да събиратъ сами разни етнографически прѣдмети. Настоятелството избра за уредници на този отдѣлъ г-да Б. Райновъ и К. Минчевъ.

Въ музея трѣбва да се уреди особенъ отдѣлъ за произведенията на народната промишленость въ окржга.

Музея биде посѣтенъ отъ 1305 души. Отъ тукашнитѣ училища дойдоха ученици отъ основнитѣ училища и отъ мъжката и женската гимназии. *Отъ прогимназиитѣ не е билъ доведенъ нито единъ ученикъ!* Съ ученицитѣ отъ основнитѣ училища дойдоха учителитѣ: Я. Христовъ, В. Стефанова, Л. Христова, Жандова, Хр. Арнаудовъ, М. Славовъ, Тодорова,

М. Бъчваровъ, М. Ковачева, Д. Недева, М. Славова, Д. Бъчварова, Н. Божилова и Ек. Георгиева. Гимназиалнитѣ ученици били доведени отъ Ив. Пастуховъ и Ив. Стояновъ. Освѣнъ това посѣтиха музея: ученицитѣ отъ VII кл. на софийската гимназия, IV курсъ на педагогическото училище въ Кюстендилъ, IV отдѣление отъ Разградъ, прогимназията въ Ески-Джумая, основното училище въ с. Капухчи, VII кл. на русенската гимназия, земледѣлческото училище въ Добричъ и 30 войника на тукашния приморски полкъ.

Музея биде удостоенъ съ посѣщението на министръ Мушановъ и началници отъ министерството, отъ сръбския археологъ Д-ръ Васичъ отъ Бѣлградъ, италианския офицеръ Alfina, D-г. Barthél и D-г. Oelman отъ Германия, отъ военния английски аташе Napier и тукашния английски консулъ, отъ австрийския консулъ D-г. Ranzi и отъ окръжнитѣ съвѣтници начело съ Д-ръ Карамихалевъ.

Относително *постройката на музейното здание* е направено слѣдното. За усиление фонда разпратихме до общинитѣ печатанъ позивъ съ слѣдното съдържание: „Поради голѣмото значение на сбиркитѣ за просвѣтителния престижъ на нашия черноморски край, съграждането на удобно здание за музей въ гр. Варна се налага да стане въ най-скоро врѣме. Ето защо ний, напълно увѣрени, че общинскитѣ съвѣтници ще се проникнатъ отъ съзнанието на тази културна необходимостъ за черноморския край, Ви умоляваме Г-не Кмете, да ходатайствувате прѣдъ тѣхъ въ една отъ идущитѣ сесии на общинския Ви съвѣтъ, за да рѣшатъ и прѣдвидятъ за идущата година помощъ за основане фонда по построяване на здание за музей въ гр. Варна.

Така, съ общи усилия, ако ще се отпуснатъ катагодишно достатъчни помощи отъ всички общини, скоро ще се издигне здание-музей.“

Въ тукашния вѣстникъ *Търговски фаръ* (брой 80) се появи слѣдното съобщение: „Постояната комисия мѣри да поиска и добие съгласието на арх-то дружество за построяване палатата върху мѣстото на варненското арх. дружество (между училището св. Наумъ и окръжния сждъ), като въ замѣна на мѣстото, при сжщата палата построи едно крило за помѣщение и на музея, когото ще да поддържа съ окръжни срѣдства.“

Господа! При печатането настоящитѣ редове се научихме, че окръжната комисия имала намѣрение да се отнесе по горния въпросъ до нашето дружество.

Относително *подрѣжката на градскитѣ и селски общини* имамъ да кажа слѣдното: най-голѣма подрѣжка намѣрихме у Варненския общински съвѣтъ, въ състава на който влизатъ много членове (9) на нашето дружество, между които кмета г. Ив. Цѣровъ и съвѣтника Д-ръ В. Карамихалевъ сж членове на настоятелството. Съвѣта изпълнилъ всичкитѣ искания на дружеството като е отпусналъ една помощъ отъ хиляда лева и за ползуване 15 декара земя около разкопаната черква задъ военния каналъ. Отъ наема на това мѣсто ще се украси площада около черквата.

Отъ другитѣ градски общини отпусна Добришката 50 л., Каварненската 10 л., а Балчишката и Провадийска — *нищо*.

Селскитѣ общини въ Балчишко отпуснаха 40 л., въ Варненско — 12 л., въ Добришко — 30 л., въ Провадийско — 10 л., а въ Куртбунарско — 30 л. (гл. касата). Помощитѣ сж малки.

Окрѣжния съвѣтъ отпусна само 200 л., а *Министерството* на Народното просвѣщение 500 л.

Общинския съвѣтъ въ Балчикъ рѣши да се прѣдадатъ на съхранение въ варненския музей всички старини намѣрени въ землището на града. Старинитѣ сж прибрани вече въ нашия музей.

Варненското българско черковно настоятелство прѣдало на нашето дружество за съхранение разни металически народни накити като пръстени, обици, гривни, връхели (гривни), колани, гerdани и накити.

Дружеството издаде третя часть на „Извѣстията“ съ отборъ интересни статии като: за едноврѣмено съществуване на два града единъ до други, а именно: Одесосъ (сег. Варна) и Варна (подъ Джанаваръ Тепе), нѣкои обичаи на варненскитѣ гагаузи, спомени за нашия градъ отъ врѣмето на кримската война (1853—56 г.), за сражението въ 1444 г. отъ очевидеца П. Зотикосъ и Иеракса, Прѣславски старини и нѣкои материяли за изучване на Девненскитѣ извори.

Изданията на др-то спомагатъ много за разпространение на любовъ къмъ запазване старини на нашето минало измежду народа.

На французкитѣ гости, които посѣтиха нашия градъ и Девня, били раздадени изданията на нашето д-во (150 книги).

Господа, Настоятелството на нашето арх. дружество взе инициатива да се свика въ Шумемъ прѣзъ 1910 г. конференция на всичкитѣ археологически дружества въ България. Отъ Шуменъ ще могатъ да се направятъ излѣти въ двѣтъ стари български столици: Плиска (Абоба) и Прѣславъ.

Прѣстенари и шикерджии обиратъ старини.

Изъ селата продължаватъ да ходятъ прѣстенари-арнаути, които събиратъ старини (монети и др.) и ги изнасятъ въ странство. *Въ Сърбия е забранено ходенето на прѣстенафитѣ.*

Отъ Т. Иванова отъ с. Девня била задигната отъ единъ прѣстенаръ златна монета на Александръ Велики, като сж били платени на жената нѣколко лева. Монетата струвала 200—300 л.

При печатането на настоящитѣ редове се научихме, че единъ шикерджия, който продавалъ шикерчета прѣдъ дѣвическата гимназия и изъ града, зималъ отъ ученичкитѣ стари монети и имъ давалъ шикерчета. По този начинъ той събралъ двѣ торби монети и изчезналъ изъ града. Причината на това скръбно явление е, гдѣто не се завеждатъ ученицитѣ и ученичкитѣ отъ прогимназиитѣ въ музея. Учителитѣ отъ основнитѣ училища завеждатъ ученици въ музея (гл. за посѣщението на музея), а отъ прогимназиитѣ не е заведенъ нито единъ ученикъ. Скрѣбно явление! Въ музея могатъ да видятъ ученицитѣ това, което учатъ за паметници на римлянитѣ и др. а учителитѣ не си даватъ трудъ, за да имъ покажатъ нагледно това за което учатъ въ историята!

140-тѣхъ килограма мѣдни монети отъ канала ¹⁾.

Тѣзи монети стояха до прѣди 2—3 мѣсеца въ тукашната народна банка. По заповѣдъ на министерството тѣ бѣха изпратени въ София, слѣдъ като се изминаха цѣли двѣ години. Археологическото дружество се произнесло, че тази находка, въ която има само нѣколко вида обикновени монети на Константинъ Велики, *трябва да остане въ варненския музей.* Монетитѣ могли да дадатъ на музейнитѣ посѣтители нагледенъ примѣръ за грамадна находка. Нѣма съмнение, че

¹⁾ Трети год. отчетъ стр. 10 и 11 и *Извѣстия* за 1908 г. стр. 75.

монетитѣ нѣма да бждатъ изложени въ софійския музей, а ще бждатъ турени въ музейния складъ!

Пазете старинитѣ!

Четвърти пжтъ подигаме въ нашитѣ отчети¹⁾ гласа си за запазване старинитѣ.

Като главни разрушители на тѣхъ сж иманяритѣ²⁾. Ето факти:

1) до с. Мадара билъ напълно унищоженъ единъ отъ най-любопитнитѣ жертвени камъни въ България, наричани шарапъ-ташъ. Върху единъ скаленъ балванъ (6 м. дългъ и 1·7 м. високъ) имало тамъ стжпала, по които се излизало на най-високото мѣсто на балвана, дѣто била издълбана четвъртита дупка (90×30×45 см.) като корито и едно улейче. Жертвеника е изобразенъ (прѣди разрушението му) въ албума Абоба-Плиска (табл. LXXXI фиг. 1 разрѣзъ 2).

2) иманяритѣ унищожили гроба на Владислава до Варна (гл. въ настоящия отчетъ *„прѣдполагаемия гробъ на Влад. Варненчикъ“*).

3) до гр. Каварна почнали иманяри да разрушаватъ „римската баня.“ Щомъ се научило дружеството за това разрушаване, поискало телеграфически чрѣзъ окръжния управителъ, да се спрѣ разкопката и да се иска отъ тамкашнитѣ власти обяснение съ какво право било дадено разрѣшение на иманяритѣ.

Много старини унищожаватъ селени:

1) жителитѣ отъ селото Девня изкъртили камъни отъ крѣпостния зидъ (на дължина нѣколко стотини метра) на старославния градъ Марцианополъ. Разкопаването станало съ знанието на общинското управление, при всичко че има законъ за старинитѣ и разни окръжни за запазване паметницитѣ на нашето минало (последнѣото окръжно № 508 отъ 9-й мартъ т. г. отъ окръжното управление).

2) до с. Петре намѣрилъ единъ селенинъ камънна бравичка (отъ камъния периодъ). Като мислѣлъ, че въ нея има скрито злато, разчупилъ я на нѣколко парчета. Изъ народа е разпространено вѣрване, че въ дѣлани камъни има скрито

¹⁾ Гл. първия, втория и третия отчетъ.

²⁾ Гл. първия и др. отчети.

25068

имание. Какво невѣжество! Счупената брадвичка е прибрана въ музея благодарение на доп. членъ Вл. Данчевъ.

Доста паметници разрушаватъ работници: 1) при копане основитѣ за къщата на г. Филовъ, на жгѣла на ул. Нишка и Франга, била открита хубаво изработена гробница (съ сводъ); тя била отворена безъ да е била увѣдомена полицията и нашето дружество. Какво е било намѣрено въ гробницата не можахме да узнаемъ. Въ гробницата, като сждимъ по хубавата ѝ направа, сигурно сж били намѣрени златни украшения, монети и др. Въ много по-простъ гробъ, който билъ откритъ въ близката Лозарска улица (въ двора на г. Остревъ) сж били намѣрени прѣзъ 1908 г. златни украшения и др.

2) Прѣзъ м. юлий намѣренъ билъ въ Рѣка-Девня, край новата желѣзница за Добричъ, грамаденъ римски саркофагъ съ похлупакъ. Вжтрѣшността на долната му частъ (корито) е 1·95 м. дълга, 0·65 м. дълбока и 0·65 м. широка. Гробницата била отворена безъ знание на властитѣ. Нѣма съмнѣние, че въ нея били намѣрени интересни старини.

Когато билъ ваденъ чакълъ задъ бившата Дечева фабрика (въ р. Девня), открити били гробове съ стѣклени сждове и др. Върху единъ гробъ имало плоча съ хубаво изработенъ вѣнецъ (съ лента), по срѣдата на който имало релефно изработенъ трендафилъ. Плочата била счупена и задигната.

3) Въ мѣстността „*Сотеѣра*“ подъ Ташла-тепе билъ откритъ гробъ въ едно лозе. Намѣри се перустия, тенджура, оловена подложка (отъ сждъ) и изгорени човѣшки кости. Тѣзи прѣдмети купилъ бакърджията Г. Н. Тоневъ; тенджерата и перустията продалъ за два лева, а подложката съ изгорѣлитѣ кости е прѣдадена отъ градоначалството на музея.

Пазете природнитѣ забѣлжителности!

Въ нашия край има доста такива забѣлжителности. Нека споменемъ *побититѣ камъни* до с. Бѣлево (Гебедже), единствени по своя родъ въ цѣлия свѣтъ, *чудеснитѣ камъни* (аджеибъ ташъ), находящи се въ околността на с. Овчага (Ченге), до 37 км. на шосето Провадия—Айтось, и други.

За жалость били вече нѣкои забѣлжителности унищожени. Така напр. една любопитна пещера (въ видъ на подмолъ), която се намирала до аязмата „св. Константинъ и

Елена“ между с. с. Пашакъой и Аджемлеръ. Пещерата била унищожена отъ каменари които я разрушили зарадъ каменния материалъ, който билъ прѣдначенъ за постройката на мостове на шосето Варна—Добричъ.

Нашето дружество се научи, че иманяри търсили имание въ куфинитѣ на побититѣ камъни, та ги чупили. Дружеството писа веднага до общинското управление въ с. Бѣлево, да се забрани каквото и да е поврѣждане на камънитѣ.

Въ нашия окръгъ има *въковни дървета*, които трѣбва да се запазятъ. До с. Франга има въковенъ джбъ, който мѣри околорвѣстъ петъ метра. Старостъта му възлиза на около 400 год. Джба е останалъ запазенъ вслѣдствие повѣрие, че той е пазителъ на селото отъ всички злини. Стопанина на джба билъ ужъ змей (ср. „Извѣстията II“ стр. 72).

До 11 км. на шосето Варна—Шуменъ има грамадна върба (5 м. на околорвѣстъ). Иманяри почнали да копятъ около нея, за да търсятъ имание подъ коренитѣ ѝ.

До колкото ни е извѣстно, най-въковното дърво въ страната ни е аблана-чинара (*Platanus orientalis* L.) до с. Белащица въ Пловдивско. Той има околорвѣстъ 8 м. (гл. Шкорпилъ: върху Пловдивската флора. Въ отчета на пловдивската м. гимназия 1896—97 г. стр. 11).

Старостъта на дървото не може да се опрѣдѣли точно, но приблизително като се прѣмѣри дебелината на дървото, на височина 1·30 м. отъ земята. Най-дебелия джбъ расте въ *Wetherley*; той мѣри околорвѣстъ 12—15 м. Старостъта му възлиза на повече отъ хилядо години. Най-дебелото дърво въ Европа е липа, находяща се въ *Staffelsstein* (Бавария); тя има на околорвѣстъ повече отъ 15 м. Старостъта ѝ се исчислява на 800—1000 год.

Позивъ за организиране граждански контролъ при водопроводнитѣ работи.

Нѣма съмнѣние, че ще бждатъ открити много старини при прѣдстоящитѣ водопроводни работи изъ града. Ако не ще да има достатъченъ контролъ, ще пропаднатъ много старини. Тѣй като прѣдприятието и полицията нѣма да иматъ физическа възможность да водятъ пѣленъ надзоръ, то е необходимо да се нареди граждански контролъ. Всѣки гражданинъ,

който ще забълбжи, че се открила нѣкаква старина нека да съобщи на археологическото дружество (съ отворено писмо) като сжщеврѣмено ще съобщи въ най-близкия участъкъ за откритието. Съобщението на др-то ще служи за контролъ на полицейски мѣрки.

При разкопкитѣ ще се намѣрятъ гробници (въ IV, V и II участъци) и останки на стария градъ (въ I, II и III участъци) като основи на стари здания, камъни съ изображения и надписи, сждове, архитектурни камъни (украсени) и много други старини.

Водопроводнитѣ разкопки прѣдставляватъ удобенъ случай за разширение научно знание за нашия старославенъ градъ.

Интересна фотография.

Отъ 1866 г. до освободителната война се събираха на Траката всичкитѣ български еснафи заедно съ свещеницитѣ за да празнуватъ 11-й май.

Благодарение на Щ. Патриковъ обфотографирахме за нашия музей една снимка отъ такова събрание прѣзъ 1872 година. Между присжтствующитѣ личи: свещ. К. Дановски, покойния свещ. П. Славовъ Джумалията, Щ. Патриковъ, А. Астарджиевъ, пок. Господинъ чорбаджия, Стефанъ и Хараламби Ангеловъ, пок. Д. Паница, Г. Чирпанлиевъ, Христати Климентовъ, Самсаровъ, Ив. Божковъ, пок. М. Терзи Янакевъ, Е. Кацовъ, пок. Ст. Сърмаджия и много други. На фогографията се вижда какъ двама гагаузи, а именно: Н. Камбуръ и Щ. Гарибовъ, си турили на главитѣ терджури за подигравка на събравшитѣ се.

Ще Ви интересува, Господа, да Ви кажа, че миналата година единъ господинъ прѣдлагалъ на дружеството оригинала на горната фотография за баснословна сума 2000 лева!

Фонда за паметника Владиславъ „Варненчикъ.“

Маджарското историческо дружество въ Будапеща (Magyar Történelmi Társulat) съобщи на нашето дружество съ писмо отъ 4-й юний 1909 г. (входящъ № 113), че е събрало за паметника 198 крони и 70 халера и че тази сума е вложена въ банка на разположение на нашето дружество.

Могилата върху която ще бжде издигнатъ паметника на Владислава.

Могилата се намира въ лѣво отъ шосето Варна—Добричъ при 1 клм. + 650 м. Отъ нея се гледа полесражението отъ 1444 г. Както Ви е извѣстно варненската община отстъпила могилата и съседното ѝ мѣсто на дружеството ни. Могилата се загради съ окопи, като се използваха: 1) окопа на шосето въ лѣва страна между километритъ 1 клм. + 640 м. и 1 клм. + 780 м.; 2) вадата на водостока при 1 клм. + 640 м. и 3) вадата на мостчето при 1 клм. + 780 м. По този начинъ се загради могилата и се получи едно мѣсто, което има на дължъ 200 м. (по шосето) и 150 м. нормално на шосето. Така заградена могилата ще може да се залѣси и да не се допуска добитѣкъ, който да поврѣжда дрѣвчетата. Прѣзъ м. ноемврий поройнитъ дъждове нанесоха много пѣськъ и камъни отъ франгенското дере и затрупаха изкопанитъ окопи. Тѣй като слѣдъ всѣки дъждъ се нанася пѣськъ който затрупва и държавното шосе при могилата и като се насипва при това хубавата поляна между шосето и лозята чакъ до стрѣлбището, добръ ще да бжде, щото градския съвѣтъ да проучи тоя въпросъ за да не се обръща въ пустиня казаната поляна. Прѣди 1899 г. водитъ на франгенското дере се отичаха въ морето прѣзъ дерето въ морската градина (до цвѣтарницитъ). Когато билъ построенъ зиданъ каналъ (задъ казармитъ) водитъ отичали къмъ морето. Но когато канала се запушилъ съ пѣськъ, водитъ на франгенското дере (заедно съ пѣськъ и камъни) се разливатъ по хубавата поляна между града, могилата и стрѣлбището.

Прѣдполагаемия гробъ на Владиславъ „Варненчикъ.“

На Петровъ день единъ членъ на нашето дружество, а именно Георги Петровъ отъ с. Паша-къой, ни съобщи, че до 4 км. на шосето Варна—Добричъ, гдѣто е турския гробъ „Паша Боба,“ нѣколко иманяри разкопали гроба, въ който билъ намѣренъ *човѣшки скелетъ безъ глава*. Щомъ се научихме за станалото, писахме до градоначалството (подъ № 815 отъ 1.VII.) за да забрани по-нататашното разкопаване на гроба и да се заловятъ виновнитъ. Получихме слѣдния отговоръ (подъ № 6787 отъ 8. VIII.): „текето се обсебило отъ Т. Илиева, на

която се присънило че гроба билъ християнски, а не турски и че на нея било заповѣдано да го открие. Подъ това съновидѣние напустна сѣмейството си и се прѣдала на откриване гроба; тя го разкопала и намѣрила счупено кръстче, мѣдна иконка и двѣ монети.“ Съ писмо № 6969 отъ 14. VII. градоначалството ни изпрати двѣтѣ монети. Едната отъ тѣхъ е римска, а другата австрийска (отъ 1816 г.).

На 29. VII. (подъ № 974) отправихме писмо до окръжния управителъ, въ косто изказахме голѣмо съжаление за вандалското разкопване гроба. Въ засѣданието на дружественото настоятелство на 2-й VIII. се избра тричлена комисиия отъ : К. Шкорпилъ, Д. Андрѣевъ и Т. Няшевъ, която да отиде на самото мѣсто за да разпита жената. Комисията събра слѣднитѣ свѣдѣния: „Т. Илиева подпомогната отъ нѣколко иманяри, имената на които тя не искала да каже, отишла да открие гроба. Въ разровената ограда на гроба тя намѣрила, както каза, една пиринчена иконка съ славянски надписъ. Въ туй врѣме се събрала голѣма навалица (казватъ че повече отъ 500 души) отъ града и селата. Донесени били копачки отъ близкия ханъ и гроба разкопанъ (на дълбочина единъ метъръ); той билъ обграденъ съ голѣми плочи (варовникъ) и ималъ видъ на правоъгълникъ съ направление западъ-изтокъ. Значи гроба е християнски, а не турски. Откъмъ източната страна на гроба билъ побитъ камъненъ стълпъ съ латински надписъ, отъ който се разбира, че стълпа е милиаренъ римски камъкъ. Въ гроба билъ намѣренъ скелетъ положенъ съ краката къмъ изтокъ; *отъ черена не сж били намѣрени никакви слѣди.* Намѣренитѣ кости сж били разграбени отъ присѣтствующитѣ, като кости на християнски светецъ (по думитѣ на жената). Отъ градоначалството сж били прибрани само три кости.

Въ гроба сж били намѣрени ужъ още слѣднитѣ прѣдмети: дървено кръстче съ сидефени украшения и иконка. Очевидно е, че тѣ не сж били намѣрени въ гроба, а сж донесени отъ самата жена за да ги употреби за цѣрене на невѣжи хора.

По прѣдание въ гроба билъ погребенъ единъ паша, (гл. стр. 66 въ „сражението при Варна въ 1444 г.“ и стр. 64 въ „Извѣстията на арх-то друж. II“).

Разкопаването на гроба подигна голѣмъ шумъ изъ европейскитѣ и български вѣстници. Най-напрѣдъ се появи една

българска въ Лвовския вѣстникъ „*Słowo Polskie*“, послѣ въ Будапещския „*Hírlap*“ (съ статья „*Ulászlo sirja*“), въ „*Kurjer Warszawski*“ съ статья „*Do grobu Warnencyzka i z pola Warnenskiego*“ отъ специалния кореспондентъ отъ на този вѣстникъ, въ „*Pester Lloyd*“ (съ статья „*коститъ на кралъ Владиславъ*“), въ лвовския вѣстникъ „*Dziennik Polski*“ (съ статья „*W sprawie grobu Warnencyzka*“ отъ специаленъ кореспондентъ), въ „*Budapesti Hírlap*“ (съ *Ulászlo király hamvai*“) и въ чехския вѣстникъ „*Narodni Listy* (съ „*Hrob Vladislava Varnencika*“).

Когато печатахме настоящето съобщение, получихме извѣстие, че полския писателъ Янъ Гжегожевски прѣдставилъ на императорската академия въ Краковъ слѣдния трудъ за открития гробъ „*grob Warnencyzka. Badanie o grobu pri 4 klm. pod Warnoi.*“

Полския писателъ който дохождалъ въ Варна прѣзъ м. августъ доказва въ поменатия трудъ, който билъ удобренъ отъ академията, че *разкопання гробъ принадлежи на полския кралъ Владиславъ Варненчикъ.*

Наслѣдниците на главния турски знаменосецъ въ сражението 1444 год.

Когато събирахме свѣдения за гроба до 4 клм. (на шосето Варна—Добричъ), научихме се нѣкои интересни работи за друго едно теке, находяще се въ града ни на „Теке-Баиръ“ (въ III участъкъ). Текето било съборено прѣди нѣколко години; то се наричало „Халифъ Хаджи Алемдаръ Ибраимъ“ или „Хаджи Бекиръ-Боба“ (гл. Извѣстията II, стр. 62). Основателя му билъ Х. Х. Алемдаръ И., главния байрактаринъ на султанъ Мурадъ въ сражението отъ 1444 г. При по-нататъшни разпитвания узнахме, че въ града ни живѣятъ още потомците на байрактарина, а именно: Хюсеинъ ефенди Али Риза Паша. Отъ него се научихме, че текето било надарено отъ султана съ вакѣвски имоти. Хюсеинъ ефенди подари на музея: 1) султански бератъ, 2) броеница отъ 492 зърна (отъ текето) и 3) *теслимъ таниъ* отъ сжщото. Съдържанието на берата е слѣдното: „Султанъ Селимъ III въ 1792 г. назначава единъ отъ наслѣдниците на Алемдара, а именно: Есеидъ Х. Ебу Бекиръ Шеихъ Х. Ибрахилъ Анифиевъ за духовенъ началникъ въ текето, който да се моли прилежно за успокоение душата на основателя на текето (Хаджи Алемдаръ знаменосецъ).“

Фонда за паметника „Царь Освободитель.“

Комисията за отпразднуване 30-годишнината отъ освобождението ни, въ заседание си на 8 априль 1909 г., рѣши:

1) сумата 666 лева и 15 ст., която имаше на съхранение касиера Зографовъ да служи като фондъ за паметника „Царь Освободитель“ въ Варна. Основитѣ на паметника сж вече положени въ морската градина.

2) да се помоли комитетъ по посрѣщане рускитѣ гости въ врѣме на откриването паметника „Царь Освободитель“ въ София да приеме, щото събраната сума по този случай (2—3000 лева) и останала неизразходвана да се присъедини къмъ горния фондъ и

3) така образувания фондъ да мине подъ управлението на Варненското археологическо дружество, което да публикува въ своитѣ отчети състоянието на фонда.

Господа! Първата сума (666·15 л.) е прѣдadena на дружеството ни. За втората сума писахме до прѣдседателя на горния комитетъ Ал. Дяковичъ (съ писмо отъ 23-й априль 1909 год. подъ № 622).

Съгласно рѣшението на комисията за отпразднуването 30-годишнината има да се състави единъ постояненъ комитетъ, който да поеме грижата за осъществуването идеята за въздигане паметника на Царь Освободитель въ морската градина. Този комитетъ се състои отъ кмета като прѣдседателъ и като членове: прѣдседателитѣ на окръжната комисия, археологическото дружество, търговското, еснафското, черноморски юнакъ, гусла и колоѣздачното дружества.

Аладжа Мънастиръ.

Отъ нѣколко години насамъ нашето дружество полага грижа щото надлежнитѣ горски власти да зематъ мѣрки за запазване държавната гора около мънастира. Н. Вел. Царичата, която посѣти мънастира, остана поразена отъ варварското изтрѣбление на което е подвъргната гората. Съ изсичането ѝ би намалѣли или изчезнали хубавитѣ извори, що се намиратъ въ гората.

Благодарение на сегашния горски районенъ инспекторъ Г-нъ Марковъ била обявена за строго охранителна цѣлата

мъстностъ между кариерата за воденични камъни и Харманъ ери. Освѣнъ това инспектора възнамѣрва да прѣдприеме както устройването на единъ малкъ врѣмененъ горски разсадникъ, така сжщо и разсаждането на горски фиданки върху празднитѣ мѣста на въпросната гора.

Мънастирското настоятелство заедно съ нашето дружество издало книжката „Варна—Аладжа Мънастиръ.“ *Пътни впечатления отъ Ил. Веновъ.*

Дружеството възнамѣрва да възобнови долната пещерна черква по плана който билъ изработенъ благодарение на архитекта Г-нъ Дабковъ.

Скитника Тодоръ заедно съ негови двама другари открили вода (на дълбочина 6 м.) при политѣ на скалата въ която е издълбана черквата.

Текето между Варна и Балчикъ.

Вѣрвамъ, г-да, че на всички ви е познато живописно-разположеното теке „акъ язжлж султанъ,“ нахоящо се край пжтя отъ Варна за Балчикъ (до устието на Батовска рѣка). Пжтешественика Каницъ, който пжтувалъ прѣзъ България въ турско врѣме, казва че текето било обитавано отъ 18 дервиша, а по-напрѣдъ отъ 40 и повече. Текенскитѣ здания се състоятъ отъ една кжщица за живѣне, отъ полусъборена магерница (съ високъ коминъ) и отъ тюлбе. Споредъ Каницъ, текето било основано прѣди 372 г. отъ султанъ Сулейманъ за споменъ на шехитъ Хафусъ Халилъ Баба. Споредъ християнитѣ, гроба въ тюлбето е на „св. Атанасъ,“ а споредъ турцитѣ на Акъ-язжлж баба.

Французкия пжтешественикъ Буге, който пжтувалъ тукъ въ 1837 г. казва, че въ с. Текекьой (сегашно с. Теке) е погребенъ полския кралъ Владиславъ. Интересно е, че въ тюлбето е погребенъ безглавъ скелетъ (гл. сражението при Варна въ 1444 г., стр. 64 заб. °).

Тюлбето е солидно осможгълно здание въ запазенъ арабски стилъ. То е съградено, както и магерницата отъ бѣлъ камъкъ и около вратитѣ и прозорцитѣ има рамки отъ мраморъ. При землетресението въ 1890 г. тюлбето се попукало. Отъ разваления покривъ то почнало подъ корнизъ да се попуква и рискува въ скоро врѣме да се събори. За да не се събори,

дружеството ни се отнесе до окръжния управител съ молба да се накара управителя на текето да поправи част по-скоро покрива. Архитекта Г. С. Козаровъ въ Търново прѣдлага слѣдното: „да се изкоренятъ коренитѣ около основитѣ на тюлбето, да се засипе околорвръстъ съ прѣстъ и да се калдармоса съ цѣлъ да се отстрани дъждовната вода отъ самитѣ основи. Да се прѣгледа внимателно покрива, който е покритъ съ оловени листа, разкованото да се прикове, а липсващото да се набави. При липса на оловени листа, може да се постави дебела галванизирана ламарина, която е по-ефтина и по цвѣтъ прилича на оловото. Колкото пъкъ за магерницата, нужно е, чрѣзъ окопъ, да се отстранятъ водитѣ, идещи откъмъ близкия баиръ. Да се обгради цѣлото теке съ окопъ и да се насадятъ овоцни дървета въ заграденото пространство. При отстранение на тия недостатъци, на мнѣние съмъ, г-не прѣдседателю, да се направи архитектурна снимка на въпросното тюлбе, да се проучи и опише историята му, както и да вземе арх-то дружество подъ свое попечителство самото теке.“

Текето притежава въ землището на селото 292 декара ниви, 52 д. ливади и 50 д. зеленчукова градина. Отъ прихода се ползува управителя Ибрямъ Ефенди Юмеровъ отъ село Теке, който е длъженъ да се грижи за поддържане сградитѣ. Контролъ върху прихода и разхода не е воденъ отъ никого.

Н. В. Царьтъ, когато посетилъ текето (прѣди 2 год.) подарилъ на управителя една сума за поправка на чешмата и покрива.

Както казахме по-горѣ, тюлбето грози въ скоро врѣме да се събори. Арх-то дружество ще вземе мѣрки да се запази тази народна светиня отъ самосъбаряне.

Пжтеводителъ на гр. Варна и околността му.

Отъ день на день се усѣща все по-голѣма нужда отъ единъ българско-френски пжтеводителъ. Гр. Търново го има отъ 1907 г., а въ Сливенъ, София и Пловдивъ работятъ особени комисии за изработването му. Търновския пжтеводителъ е издаденъ отъ туристското дружество „Трапезица“ съ отпуснатитѣ отъ окръжния и градски съвѣти помощи (около 2000 лв.).

Че има належаща нужда отъ такова пособие за гр. Варна, най-добрѣ се вижда отъ това, че на французкитѣ гости, които посѣтиха нашия градъ прѣзъ т. г., комисията за посрѣщането имъ е отпечатала даже единъ особенъ французки пжтеводителъ: „*Petit guide. Souvenir offert aux membres de la croisière de la Revue général des siensces. 21. IX. 1909.*“ За съставянето му положили най-голѣми грижи Г-дата: Б. Райновъ, Зл. Драчевъ и Privat Belard (директора на французкото училище).

Градско-общинския и окръжни съвѣти трѣбва да поематъ грижата за издаването на пжтеводителя. Трѣбва да се назначи комисия и трѣбва да се отпуснатъ нужнитѣ суми за издаване на илюстриранъ пжтеводителъ (на български и френски).

Въ заключение считамъ, Господа, за приятна длъжностъ да изкажа благодарностъ на всички ония, които сж подѣржали по какъвто и да е начинъ интереситѣ на дружеството.

II.

Благодарность¹⁾.

Археологическото дружество изказва своята благодарност за подаренитѣ прѣдмети на слѣднитѣ граждани, граждани, учрѣждения, ученици, ученички и войници:

Кр. Петковъ (Плѣвенска улица) за златни украшения (на тежина 46½ гр.).

Радой Богдановъ за 5 пиринчени сѣрпове, камъненъ чукъ, много вкаменени животни, монети и др.

Р. Патронски (въ с. Суджаской) нѣколко вкаменелости и монети.

Д. Стаменовъ (въ с. Аджемлеръ) за стрѣлки, монети и вкаменелости.

Д-ръ Н. Бочевъ за 26 лева, събрани чрѣзъ него отъ приятелитѣ на Н. Вайнгартнеръ по случай заминаването му за Атина.

Ив. Тодоровъ (учил. окол. инспекторъ въ Бургасъ) за една сабя и монети.

Хюсеинъ ефенди за турски ферманъ, броеница (съ 490 зърна) и теслимъ-ташъ.

Аргирополю К. пиринчена статуйка и монети.

Ур. Вакъвчиева цвѣтна картина на първото българско училище въ Варна (въ 1861 г.).

Балтаджиевъ Ив. плоча съ надписъ.

Михаиловъ Н. (Макед. улица) плоча съ надписъ.

Учитель Керановъ украсенъ капитель и др.

Милевъ златаръ, посребрени корици за евангелие (за Аладжа мѣнастиръ).

Обръшковъ Д. камъкъ съ надписъ, монети и вкаменелости.

¹⁾ Отъ 1-й мартъ 1909 год. (гл. третия отчетъ, стр. 21 и др.) до 1-й мартъ 1910 год.

Сараидаровъ П. сребърни и мѣдни гривни, украшения, глиненъ сждъ, вкаменено дърво и 13 разни монети.

Свещ. Савовъ (въ с. Карахюсеинъ) желѣзень топузъ съ дръжка.

Карамфиловъ Л. Д. (въ Каварна) камъкъ съ изображение.

Ивановъ х. Ледтеръ (въ с. Калъчкьой) пиринчена стайка, гривна, 16 монети и кандилце.

Марковичъ В. (учитель въ с. Ялж-ючъ орманъ) глиненни и стъкленни сждове, и монети.

Наневъ Д. (въ с. Сюртюкой) жел. лемешъ, 15 сребърни монети и 2 други (пирин. и мѣдна).

Николовъ К. двѣ златни обици, глиненни сждове и др. *Петровъ А.*, (въ рѣка Девня) мряморно украшение (ангелче, сядящо върху риба).

Райковъ Нед. за 11 среб. и 2 златни монети (чрѣзъ окръжж. управление).

Тодоровъ В. (въ с. Тестеджи), мряморна плочка съ изображение.

Рахневъ Г. П. турски ферманъ

Карани Юмеровъ (въ с. Карабунаръ) златна монета, обици и гривни.

Варна.

Арнауудовъ С. С. (4 мѣд. и 3 пир. монети). **Алахверджиевъ Н.** (глин. сждъ). **Амерханиянъ** (книга). **Лейт. Абаджиевъ** (мѣдни монети). **Ангеловъ Т.** (ср. мон). **Бочевъ Д-ръ.** (книга и атласъ). **Балкански Ст.** (вкам. и дръжка съ надпись). **Бояновъ К.** (ср. мон). **Боевъ Н.** (кам. укр). **Валсамо** (часть отъ капитель). **Вацовъ Г.** (акция). **Лейт. Винаровъ** (м. м.). **Видинлиевъ** (м. м.). **Градевъ свещ.** (книга). **Гроздановъ Н.** (черепъ чов.). **Георгиевъ А.** (2 м. мон.). **Гиневъ А. И.** (пир. прѣдм.). **Гайтанджиевъ** (пир. м.). **Гиркановъ Ст.** (м. м.). **Громовъ Н.** (6 м. м.). **Георгиевъ Б.** (пир. м.). **Георгиевъ Ст.** (2 ср. м.). **Гочевъ В. П.** (тухла) **Данаиловъ** (5 м., 1 пир. м.), **Данчевъ Вл.** (кам. клинъ). **Желѣзкова Д-ръ** (ср. м.). **Заралиевъ Ат.** (ср. и м. м.). **Загорски**, гарата (м. м.). **Ивановъ П.** (3 книги). **Ивановъ Д.** (глин. стат.). **Ивановъ Госп.** (ср. и 3 м. м.). **Ивановъ**, фелдшеръ (пир. м.), **Ивановъ Н.** (пир. м.). **Ивановъ П.** (гл. сждче). **Илиевъ Гр.** (м. м.), **Иордановъ М.** (п. м.). **Икономовъ** (2 м. м.). **Каязаадевъ Ох.**

(3 ср. м.). Квартирниковъ М. (вкам.). Караманлиевъ Д. (ср. и м. м.). Куюджуклиевъ Ст. (сабя). Колимовска Ев. (2 ср. и 8 м. м.). Кулевъ Б. (кам. клинче). Кабабашлиевъ Н. (м. м.). Колевъ Ив. (ср. м.). Мемдухъ-бей (въстници). Мутафовъ Д. Н. (вкам. дърво). Милковъ (мр. плоча). Начевъ Д-ръ (книга, фот. и ср. м.). Николовъ П. (ср. м.). Николовъ И. (м. м.). Николовъ Т. (м. м.). Паница Д. А. (три книги). Паскалевъ кап. (ср. м.). Майоръ Поповъ (вк. пушка). Петровъ Я. (ср. м.). Поповъ К. В. (6 турски док.). Поповъ (гл. укр.). Петровъ Нед., стражаръ (3 пир., 1 ср. и 3 м. мон.). Рахневъ К. Х. (турски докум.). Радевъ И. К. (плочка съ изобр. на съхр.). Райковъ Н. (м. м.). Райковъ П. (м. м.) Станковичъ К. (5 книги). Ставревъ Н. (жел. лопата) Сеговъ полк. (вкам.). Стефанова Вес. (15 м., пир. и ср. м.). Д-ръ П. Стояновъ (2 фот. пластинки). Стояновъ Вл. (канд. и амф.) Тодоровъ Н., подпоруч. (п. м.). Томовъ Я. (м. м.). Чирпанлиевъ Т. (ср. м.). Холевичъ З. (пир. и ср. м.). Янковъ А. (2 жел. стрѣлки.) Чаушевъ Н. Хр. (кам. клинче). Черковното настоятелство (дърв. кандилце). Шиваровъ Б. (иконка). Шкорпилъ (пафти, м. и пир. м.).

Ученици:

Мжжката гимназия:

Георгиевъ (м. м.). Икономовъ Анд. (м. м.). Кръстевъ Райчо (12 разни монети). Николовъ Вас. (обица, пръстенъ и 5 монети). Милчевъ Мих. (книга и 2 м. м.) Тодоровъ Я. (ср. и м. мон.).

Първата прогимназия:

Аврамовъ Хр. (м. м.). Атанасовъ Ив. (нап. камъче). Каракашевъ Н. (м. м.). Кировъ Хр. (м. м.). Иордановъ Ст. (пир. м.). Мариновъ Н. (п. м.). Леви Ис. (м. м.). Панайотовъ Н. (м. мон.). Соломонъ Б. (м. м.). Стояновъ Г. (м. м.). Тодоровъ Ст. (м. м.). Христовъ И. (м. м.). Христовъ Ив. (ср. м.).

Дѣвическата гимназия:

Анкова Цв. (пръстенъ). Николинка Ст. (м. м.).

Търговското училище:

Елиеасъ Г. (сребърна монета).

Основнитѣ училища:

Атанасовъ Кс. (3 м. м.). **Буюклиева Ив.** (2 м. и 1 ср. м.).
Д. Василевъ (6 м. м.). **Ат. Василевъ** (м. м.).

Войници:

Братановъ Т. (м. м.). **Василевъ Г.** (м. м.). **Върбановъ Н.** (м. м.). **Димовъ И. П.** (2 ср. м.). **Дойчевъ Д.** (м. м.). **Желевъ Г.** (м. м.). **Желевъ К.** (м. м.). **Генчевъ Д.** (м. м.). **Илиевъ Ст.** (м. м.). **Кръстевъ А.** (м. м.). **Манчевъ Д.** (2 м. м.). **Митевъ П.** (ср. м.). **Николовъ Хр.** (ср. м.) и **Д. Сжбевъ** (м. м.).

Варненско:

с. Авренъ — Куцаровъ В. (3 зжба).

с. Аджемлеръ — Димовъ Д. (жел. стр.). **Димовъ Ив.** (ж. махмузъ). **Димитровъ Г.** (м. м.). **Качаковъ Я. Д.** (стрѣла и кам. клинъ). **Меджитовъ Н. И.** (м. м.). **Сотировъ Б.** (м. м.). **Стефановъ Ст.** (м. м.). **Симовъ Ст.** (пир. мон.).

с. Влахларъ — Андроновъ Ив. С. (пир. м.). **Димовъ Ил.** (ср. м.). **Тодоровъ Я.** (ж. стрѣла).

с. Бѣлево — Николовъ Ив. (манг. руда). **Возници** (напод. камъкъ и вкам.).

с. Джаферли — Лазаровъ Ст. (пир. м.).

с. Гюнъ-Аласж — Добревъ Д. (2 ср. м.).

с. Здравецъ — Георгиевъ Ст. (вкам. дърво). **Димитровъ Ст.** (вкам. кость).

с. Иеникьой — Темелковъ Ал. (2 м. м.).

с. Кестричъ — Лазаровъ Ст. (м. м.). **Ар. Г. Ганевъ** (пир. м.).
Пет. Кръстева (5 пир. м.). **Хр. Михалевъ** (5 м. м.).

с. Крумово — Илиевъ М. (жел. стрѣлка). **Калчевъ Г.** (2 пир. мон. и напод. камъни) и **Кръстевъ Ж.** (ср. мон.).

с. Козлуджа — Бавуловъ Хр. (кост. украш.). **Адемъ** (м. м.).
Калчевъ М. (пир. м.) и **Петровъ Р.** (м.).

с. Николаевка — Тодоровъ Хр. В. (часть отъ кам. украшение).

с. Петре — Исмаиловъ х. Ах. (сабя).

с. Саржгьоль — Гайдарджия Ив. (2 ср. м.).

с. Мустафа-Бейлеръ — Бончевъ Ст. (2 жел. стр.).

Балчишко:

Балчикъ — Данчевъ (2 м. м.). **Атанасовъ Т.**, ст. стражаръ (4 ср., 4 м. и 2 пир. мон.). и **Ат. Николовъ**, ст. стражаръ (жел. стрѣлка, 4 пир. и 2 м. мон.).

с. Вискьой — Д. Ивановъ (м. м.).

в. Гьокчилеръ — Николовъ Б. (ср. мон.).

с. Дуранкулакъ — Чапкжновъ А. (пир. м.).

с. Карапча — свещ. Карпазановъ (пир. м.).

гр. Каварна — Константиновъ Ив. (пир. мон.). **Янакевъ Л.** (пир стрѣл., мѣдна стр. и 5 дрѣжки съ надписъ). **Поруч. Пенчевъ** (вк. дърво и пир. м.). **Абаджиевъ И.** (п. м.). **Айнаджиевъ Н. Сл.** (3 пир., 2 м. и 1 ср.). **Сотировъ А.** (м. м.). **Прогимназията** (6 м. м. и 4 вкам.).

с. Калъчкьой — х. Ивановъ Насо (2 пир. гривни и охлювъ).

с. Куюкьой — Михалевъ Х. А. (вкам. челюсть).

с. Каябейкьой — Тодоровъ Д. (10 мон. и 2 гърненца).

с. Теке — Стамболиевъ Д. (5 мон.).

с. Сарамуса — Вълевъ В. (м. м.). **Вълевъ Н.** (2 м. м.). **Ивановъ Иор.** (м. м.). **Стойановъ П.** (ср. м.). **Вълевъ С.** (м. м.).

с. Шабла — Тодоровъ Н. (пир. м.). **Свещ. Цицовъ** (3 м. и пир. м.). **Черковното настоятелство** (пир. м.). **Милковъ П.** (м. м.). **Петровъ К.** (ср. мон.). **Сжбевъ Ж.** (пир. стрѣл.). **Василевъ Точ.** (ж. копие). **Вълкановъ Д.** (пир. м.). **Желевъ Д.** (пир. и 3 м. м.). **Ставревъ Д.** (м. м.). **Тотевъ Н. Х.** (м. м.). **Кръстевъ Х. Ив.** (пир. м.).

Провадийско:

с. Девня — Колевъ Ив. (часть отъ трак. конникъ). **Славовъ Ст.** (сжщо). **Добревъ П.** (украшение). **Ангеловъ Д.** (кюнкъ. Моневъ Д. (отломъкъ съ надписъ). **Никифоровъ Иовко** (24 монети). **Иордановъ И.** (м. м.). **Петковъ Ст.** (2 м. м.).

Ръка Девня — Бръчковъ Ст. (2 гл. кандилца). **Станковъ П.** (2 пир. и м. мон.). **Трифоновъ М.** (гърне). **Спасовъ Л.** (пир м.). **Гиговъ** (гърненце). **Стефановъ В. Х.** (ср. и пир. м.).

с. Балдаркьой — Общинското управление (2 мѣдни сѣкири).

с. Добриня — Минчевъ Пр. (4 м. м.).

с. Дерекьой — Щеревъ А. (м. м.).

с. Куртъ-дере — Петровъ Г. (мѣденъ клинъ).

с. Мънастиръ — Георгиевъ Ив. К. (вкам.). Гайдаровъ Т. Ст. (ср. мон.). Бѣлчо Велевъ (пир. мон.).

с. Синделъ — Общинското управление (пом. кметъ) плочка съ изображение.

с. Ново село — Бъчваровъ М. А. (пир и м. м.).

Провадия — Христовъ Я. (2 мѣд сѣкири и п. м.). Велковъ Ст. (пир. м.). Пиндиговъ Н. (пир. м.). Златевъ Т. (ср. м.). Бояджиевъ Б. (ср. м.). Дядо Станко и Т. Златевъ (ср. мон.).

Добришко:

с. Абтаатъ — Колевъ М. (ср. м.).

с. Баладжа — Бончевъ Иор. (вкам.).

с. Емирово — Петровъ Ж. (вкам.).

с. Карабунаръ — Юмеровъ Кар. (2 обци и гривна).

с. Семетъ — Бавуловъ Хр. (2 м. м.).

с. Суютчукъ — Никовъ Н. (2 м. и пир. мон.).

Вънъ отъ окрѣга:

София — Бръчковъ (5 м. м. и вкам.).

Войвода — Митевъ А. (тухла старовр.). Димовъ Ил. (ст. керемиди).

III. КАСАТА¹⁾

отъ 1-й януарий 1909 г. до 1 януарий 1910 г.

№ по редъ	П Р И Х О Д Ъ	л е в а с т.	
1	Въ спестовната книжка № 171779 на 1-и Януарий 1909 г.	2617	80
2	Въ наличность	949	35
3	Отъ помощи и членски вноски	2883	25
4	Фондъ за паметника „Царъ Освободителъ“	666	—
5	Лихви отъ фонда	18	50
6	Лихви на горнитъ	122	30
	В с и ч к о	7257	20
Р А З Х О Д Ъ			
1	За купуване мебели, старини, разкопки, печатане на „Извѣстия,“ отчета и пр.	2504	80
	В с и ч к о	2504	80

Приходъ 7257·20 лева

Разходъ 2504·80 „

Остатъкъ 4752·40 „

(Отъ тѣхъ 4474·60 лева сж въ спестовната книжка № 171779, 49·75 лв. въ № 240854 и въ наличность 228·25 лв.).

За касиеръ: Х. Шкорпилъ.

¹⁾ Касата за 1908 г. била провѣрена отъ Г-да П. Богоевъ и М. Квартнировъ (избрани въ годишното събрание на 22-и мартъ 1909 г.) и билъ съставенъ актъ. Намѣрени въ наличность 3567·15 лева, а не 3139·32 лв., както е отбѣлзано въ третия отчетъ на арх-то др. за 1908 г. (стр. 19).

Смѣтките на Аладжа-мънастирското настоятелство 1) за 1908 год.

Приходъ отъ събора св. Троица	290·95	лева
Разходъ	280·95	„
Наличность	10 —	„

2) за 1909 год.

Наличность отъ 1908 год.	10 —	лева
Приходъ отъ събора св. Троица	255·95	„
Събрано отъ Т. Цаневъ въ с. Те- ке, Шабла, Раковски, Г. Суют- чукъ, Караманли, Саржмуса, Са- тълмжшъ, Дуранкулакъ и Ка- рапча	201·20	„
Всичко	467·15	„
Разходъ	339·75	„
Оставатъ	127·40	„

(отъ тѣхъ 103·10 лева сж въ касата на археологическото дру-
жество, а 24·30 лева у касиера на мънастирското настоятелство).

с. Кестричъ, 20 февруарий 1910 г.

Подписа: Прѣдседателъ на мън-то

настоятелство: Т. Някшевъ,

Касиеръ: Ст. Русевъ,

Секретаръ: К. Шкорпилъ.

Членове: { Яни В. Казаковъ,
Д. Андрѣевъ,
Л. Папанчевъ,
Т. Хлѣбаровъ,
П. А. Януловъ,
Н. Г. Колевъ,
Ат. Шиневъ (бив. кас.).

ПОМОЩИ

за Варненското археологическо дружество отъ градскитѣ
и селски общини на варненския окръгъ за 1909 г.

№ по редъ	Наименование на общинитѣ	лева	№ по редъ	Наименование на общинитѣ	лева
	I. Варненска околия :		11	Ай-Орманъ	10
1	Варна	1000 ¹⁾	12	Срѣдне-Чамурли	10
2	Авренъ	5	13	Пчеларево	5
3	Козлуджа	5		Всичко .	85
4	Николаевка	2		IV. Провадийска околия :	
	Всичко .	1012	14	Рѣка Девня	5
	II. Балчишка околия :		15	Т. Арнаутларъ	5
5	Гаргалъкъ	10		Всичко .	10
6	Дуванъ-юва	20		V. Куртъ-Бунарска околия :	
7	Каварна	10	16	Авдула	10
	Всичко .	40	17	Киликадж	5 ²⁾
	III. Добришка околия :		18	Трубчуларъ	10
8	Добричъ	50	19	Усульбой	5
9	Геленджикъ	5		Всичко .	30
10	Ботево	5			

¹⁾ Общинския съвътъ е отпусналъ най-напрѣдъ 500 л. а послѣ още 500 л. (свободната сума отъ бюджета за 1909 г.)

²⁾ Тази сума не е още получена (до 1-и мартъ 1910 г.).

Сравнителна таблица:

№ по редъ	Наименование на околитѣ	1907 г.	1908 г.	1909 г.	Всичко отпуснати
		лева	лева	лева	лева
1	Варненската	570	460	1012	2042
2	Балчишката	60	60	40	160
3	Добришката	75	130	85	290
4	Провадийската	95	65	10	170
5	Куртбунарската	80	60	30	170

Всичко . 2832

IV.

Музейна покщнина. (до 1-и мартъ 1910 г.¹⁾.)

№ по редъ	НАИМЕНОВАНИЕ	лева	ст.
1	Сандъкъ за фотографически пластинки (съ прѣградки)	33	—
2—4	Три долапа за монети	150	—
5	Голѣма рамка съ стъкло (1·20×90 см.)	10	—
6	Рамка съ стъкло (100×80)	8	—
7—8	Две рамки (70×55) съ стъкло	6	—
9	Цвѣтна рамка	3	—
10—16	Шестъ стола за канцеларията	44	—
17	Желѣзна стойка	3	50
18—23	Петъ голѣми маси	110	—
24—29	Петъ рамки	17	50
30—32	Два долапа (маси съ стѣклени капаци)	106	—
33	Стѣкленъ капакъ върху дървеното стѣлбче ¹⁾ (гл. № 30 въ третия отчетъ стр. 27)	6	—
Всичко		497	—

¹⁾ Гл. третия отчетъ за 1908 г., стр. 27.

V.

Библиотека.

(отъ 1. януари 1909 г. до 1. януари 1910 г.).

1. *Д-ръ И. Тодоровъ*. Морелѣчение (купена).
2. *Наутична карта на Черно море* (купена).
3. *Списъкъ на населенитѣ мѣста въ България* (купена).
4. *Д. Х. Данаилъ*. — *Неволно пѣтуване* отъ Варна до Созополъ. Варна 1900 (на грѣцки. Купена).
5. *Проходка А.* Критични размишления за Варненската битка въ 1444 г. Краковъ, 1900 (на полски — купена).
6. *Chesney*. Руско-турската война въ 1828 и 1829 г. Лондонъ 1854. На английски (подари *Д-ръ Панадопуло*).
7. *Кипертъ*. Карта на Балканския полуостровъ 1854. На нѣмски (подари *Д-ръ Панадопуло*).
8. *Б. Дяковичъ*. Изъ историята на учебното дѣло (подари автора),
9. *Молтке*. Писма за Турция. 1835—1839 г. Берлинъ. V издание. На нѣмски (купена).
10. *Български гласъ*. Отъ бълг. революционенъ централенъ комитетъ. Женева. 1870 (подари *Д-ръ П. Начевъ*).
11. *Д-ръ Волнеръ*. Словаръ на митологията. Щутгардъ. Съ атласъ. На нѣмски (подари *Д-ръ Н. Бочевъ*).
12. *Д-ръ Фореръ*. Словаръ на прѣдисторически, класични и християнски старини. На нѣмски (купена).
13. *Животъ и приключения на Д. Обрадовичъ* (пѣтуването му по Черно море и др.). Бѣлградъ. 1892. На сръбски (купена).
14. *Д-ръ Г. Кацаровъ*. Замолксисъ (изъ годишника на софийския университетъ). Подари автора.
15. *Балабановъ М.* — *Графъ Н. П. Игнатиевъ*. 1909 (подари книж-то дружество).

16. *Годишенъ отчетъ на ученолюбивата дружина „Искра“* въ Казанлъкъ. 1907/08 г. (*Подари дружината*).

17. *Г. С. Раковски*. Ключъ болгарскаго языка. Одеса. 1880 (*подари ученикъ М. Милчевъ*).

18. *Карти (7) на Черноморското крайбрѣжие*. На нѣмски (*купени*).

19 и 20. *Точилеско*. Старини въ Букурещкия музей. I и II часть. 1902 и 1908 г. На ромжнски (*подари академията въ Букурещъ*).

21. *Буге*. *Европейска Турция*. Виена. 1889. Два тома. На нѣмски (*купена*).

22. *В. Латышевъ*. Декретъ изъ гр. Діонисополя. 1896. На руски (*подари Вл. Шкорпилъ*).

23. *Епанчинъ Н.* — *Очеркъ похода 1829 г. въ Европейской Турции*. Три части. С.-Петербургъ. 1905—1907 (*купена*).

24. *Кулаковскій Юл.* — *Прошлое Тавриды*. Киевъ. 1906 (*подари Вл. Шкорпилъ*).

25. *Иширковъ А.* *Хидрография на България*. Изъ годишника на софійския университетъ (*подари автора*).

26. *Гласникъ земалског музеја Босни и Херцеговини*. 1909 (*подарена отъ музея*).

27. *Георгиевъ М.* — *Понсианось*. Варна. 1903. На гръцки. (*подари автора*).

28. *Хльбаровъ Г.* — *Възобновяване на третото българско царство*. Търново. 1909 (*подари авторътъ*).

29. *Верковичъ Ст. Ил.* — *Веда славянъ*. Томъ III. Три екземпляра. С.-Петербургъ. 1881 (*подари Д. А. Паница*).

30. *Малкъ пжтеводителъ* изъ Варна. 1909 г. На френски.

31. *Мл. Блъсковъ*. — *Минзухаръ, Теменуга, Зюмбюль-цвете, Моминска съзза и Попъ Марко*. Варна. 1880—1883 (*подари К. Станковичъ*).

32. *Конституція княжества болгарскаго* (*подари К. Станковичъ*).

33. *Карти (13) на България*. Отъ българ. щабъ (*купени*).

34. *Изложение за състоянието на Варненското окръжие прѣзъ 1908—1909 г.* (*отъ окръжното управление*).

35. *Гласник земалског музеја у Босни и Херцеговини* 1903 г. (*подари музея*).

36. *Имхофъ Блумеръ*. — *Античните монети на сѣверна Гърция*. I и II томъ (купени).

37. *Дунавъ*, българско-турски вѣстникъ. Русе. 1866. Нѣколко броя (подари Мемдухъ бей).

38. *Hugonnet L.* — *У българитѣ*. Парижъ. 1888. На френски (купена).

39. *Laveleye*. *Балканския полуостровъ*. I и II, Парижъ. 1886. На френски (купена).

40. *Sahn*. *Плавания изъ Босфора*. Парижъ. 1890. На френски (купена).

41. *Fresneaux*. *Ориента*. 1892. На френски (купена).

42. *Старинар*, орган српског археолошког друштва. 1906—1908. Бѣлградъ (подарена отъ дружеството).

43. *Часословъ*. Румжнски (съ славянски букви.) Брашовъ. 1851 (подари свещ. П. Градевъ).

44. *Шкорпилъ Вл.* — *Боспорскія надписи*. 1898 (отъ авт.).

45. *Светото дѣло на българското освобождение*. 1877—1878. I. Русе. 1879 (подари П. Ивановъ).

46. *Богоровъ А.* *Различни познания*. 1865 (подари П. Ивановъ).

47. *Друмевъ П.* — *Нещастна фамилия*, 1873 (подари П. Ивановъ).

48. *Годишникъ на Пльвенската държавна мъжка гимназия*. 1909. I. (отъ гимназията).

49. *Амерханиянъ А.* — *Безгранични идеи между християнската и мохамеданска вѣри*. Варна. 1901. На турски (подари автора).

50. *Баласчевъ Г. Д.* — *Минало*. Българо-македонско списание. София. 1909 г. Книга 1 и 2 (прѣдплатено).

VI.

СПИСЪКЪ

на членоветѣ на Варненското археологическо дружество
(до 1 мартъ 1910 г.).

Основатели на дружеството ¹⁾:

М. Арнаудовъ, Д. Андрѣевъ, Хр. Генчевъ, † Д. Габровски, Н. Дуковъ, И. Данчевъ, Хр. Ковачевски, А. Несторовъ, Р. Матѣевъ, П. Станчевъ, Н. В. Пр. Симеонъ, Д. Стоиловъ, К. Шкорпилъ и А. Явашевъ.

А. Почетни членове:

Н. Величество Царьтъ.

Б. Редовни членове ²⁾:

№	Име и прѣзиде	№	Име и прѣзиде
Мѣжната гимназия:		14	Христакевъ В.
1	Гюлмезовъ Ив.	15	Шкорпилъ К.
2	Бешковъ Ст.	16	Генчевъ Хр.
3	Веновъ Ил.	Дѣв. гимназия:	
4	Гиневъ Ф.	17	Кефсизовъ Ив.
5	Димитровъ Г.	18	Минчевъ К.
6	Калдиевъ Ив.	19	Пастуховъ Ив.
7	Каранджуловъ Г.	20	Поповъ Л.
8	Квартирниковъ М.	21	Поповъ Ст.
9	Някшевъ Т.	22	Райновъ Б.
10	Кръстевъ Ив.	23	Стояновъ Ив.
11	Гочевъ В. П.	I-та прогимназия:	
12	Стояновъ Вл.	24	Андрѣевъ Д.
13	Хлѣбаровъ Т.		

¹⁾ Гл. първия отчетъ на арх-то д-во за 1906 г., стр. 3.

²⁾ Съгласно чл. 5 отъ устава, измѣненъ прѣзъ 1909 г. и утвърденъ отъ Министерството „редовенъ членъ може да бжде всѣки; той плаща сто лева веднажъ за винаги или по петъ лева годишно.“

№	Име и прѣзиде	№	Име и прѣзиде
25	Добревъ Г.	44	Ханджиевъ М.
26	Малевъ Кр.	45	Ганчевъ Ст.
27	Ласковъ Д.		Консули:
28	Байчевъ А.	46	Д-ръ Айсвалдъ (герм.)
29	Ионевъ Д.	47	Джакели К. (руски)
	II-та прогимназия:		Конс. чиновници:
30	Коцевъ Хр.	48	Станковичъ К. В.
31	Пенчевъ Г.	49	Николау Ев. К.
	Учил. инспекторство:	50	Аргиропуло К. Н.
32	Велевъ С.		Офицери:
	Търговско училище:	51	Вълковъ М. (полковникъ)
33	Калянджиевъ Ц.	52	Софрониевъ (полков.)
	Флотското училище:	53	Нерѣзовъ (подполк.)
34	Геновъ Ц.	54	Георгиевъ (капитанъ)
	Пенс. учители:	55	Коларовъ (капитанъ)
35	Смиловъ Г.	56	Михайловъ (капитанъ)
36	Стателовъ К.	57	Ангеловъ (капитанъ)
37	Цаневъ Хр.	58	Поповъ (майоръ)
38	Церовъ Ив.	59	Димитриевъ (к. пър. р.)
39	Богоевъ П.	60	Ангеловъ (кап. лейт.)
40	Шкорпилъ Х.	61	Добревъ (кап. лейт.)
	Француското училище:	62	Ганчевъ (лейтенантъ)
41	P. Privat Belard	63	Альовъ (лейтенантъ)
	Свещеници:	64	Абаджиевъ (лейтенантъ)
42	Н. В. Пр. Симеонъ		Зап. офицери:
43	Радевъ Ив. К.	65	Вучевъ (капитанъ)
		66	Аврамовъ (подполк.)
		67	Мановъ (майоръ)
		68	Минковъ (к. I рангъ)
		69	Тодоровъ (полковникъ)

№	Име и прѣзиде	№	Име и прѣзиде
Инженери и архитекти :		97	Д-ръ Бочевъ Н.
70	Аврамовъ Г.	98	Дражевъ В.
71	Алахверджиевъ Н.	99	Дяковичъ Ал.
72	Божковъ Л.	100	Зафировъ З.
73	Бръчковъ З.	101	Жековъ А.
74	Дабковъ Д.	102	Живковъ П.
75	Добриновъ Т.	103	Едрецовъ П.
76	Ивановъ Иос.	104	Д-ръ Ксантовъ
77	Константиновъ Г.	105	Д-ръ Карамихалевъ
78	Кутиначевъ Хр.	106	Къневъ Н.
79	Кърджиевъ З. Д.	107	Д-ръ Начевъ
80	Марчевъ Д. А.	108	Мирски Кр.
81	Несторовъ А.	109	Николовъ Хар.
82	Родевъ И.	110	Перелинговъ Д. Н.
83	Бончевъ П.	111	Поповъ Вен.
84	Гайтанджиевъ Х. И.	112	Д-ръ Кувеловъ
Техници :		Чиновници :	
85	Балкански Ст.	113	Д-ръ Боевъ
86	Радевъ Н.	114	Деневъ Г.
87	Христовъ Ал.	115	Драсовъ Зл.
88	Щрасръ Иос.	116	Торомановъ Л. В.
89	Обрѣшковъ Д. И.	117	Иовковъ Ас.
Доктори и в. лѣкари :		118	Ивановъ Хр.
90	Златаровъ Ст.	119	Малѣевъ П.
91	Поповъ Ст.	120	Пейчевъ Д. К.
92	Стояновъ Пар.	121	Новакъ А.
93	Фарашовъ Ив.	122	Захариевъ Т.
94	Николовъ Душ.	123	Лефтеровъ М.
95	Тюлевъ Ст.	124	Прѣприновъ Ат.
Адвокати :		125	Петровъ Мих.
96	Василевъ Ради	126	Георгиевъ Станю
		127	Каназирски Г.
		Търговци и други :	
96	Василевъ Ради	128	Антоновъ Ст.

№	Име и прѣзиде	№	Име и прѣзиде
129	Албрехтъ К.	165	Патамански Ан.
130	Анастасовъ А. Кил.	166	Пѣйчевъ П. В. Х.
131	Беджанъ Ах.	167	Паница Д. А.
132	Бѣловъ Г.	168	Петровиць П.
133	Братоевъ Г. Г.	169	Петровиць А.
134	Геновъ, редакторъ	170	Поповъ К. Д.
135	Геновъ Н.	171	Пройковъ
136	Геновъ К.	172	Розенбергъ
137	Георгиевъ Вас.	173	Русевъ Р.
138	Георгиевъ Д.	174	Табаковъ Н.
139	Георгиевъ Пер.	175	Тосбѣжкянъ С.
140	Герчевъ Т.	176	Холевичъ З.
141	Гиркановъ Ст.	177	Христовъ А. В.
142	Давутиянъ Ар.	178	Христовъ Ф.
143	Дервишовъ Х. Б.	179	Чирпанлиевъ Г.
144	Домусчиевъ Ив.	180	Чирпанлиевъ Т.
145	Добревъ Ил.	181	Шипковъ Н.
146	Зюмрюолу Ш. Еф.	182	Явашчиевъ Вл.
147	Житаровъ Н. И.	183	Хаджулиянъ А.
148	Епчевъ Т.	184	Ставревъ Н.
149	Иордановъ Минко	185	Гиневъ А. Ив.
150	Игнатовъ Ил.	186	Василиевъ Ал.
151	Калайдитисъ Кс.	187	Апостоловъ Б.
152	Камбуровъ Ан.	188	Свобода А.
153	Камхи Албертъ.	189	Поповъ Вл.
154	Костакевъ Д.	190	Банковъ Б.
155	Майеръ А.	191	Пападоповъ Ор.
256	Марколеско О.	192	Боевъ Н.
157	Миховъ А.	193	Джаневъ Е. К.
158	Каракашевъ В.	194	Пангазисъ Г. Я.
159	Велчевъ Ат.	195	Налбантоолу А.
160	Мутафовъ Хар.	196	Евстатиевъ К.
161	Найденевъ Я.	197	Ивановъ Ев.
162	Николовъ Ив.	198	Томовъ Зл.
163	Никовъ Д.	199	Ралчевъ Д.
164	Никовъ Тр.	200	Милевъ Ив.

№	Име и прѣзиде	№	Име и прѣзиде
201	Павлевъ Бончо	221	Чакаловъ (капитанъ)
202	Ивановъ А.	222	Холевичъ Н.
203	Шиваровъ Б. П.		Провадия:
204	Аврамовъ Исаакъ		
205	Василевъ Панко	223	Христовъ Я.
206	Марковъ М. С.		Бургасъ:
207	Поповъ Ив. К.		
208	Филовъ Я.	224	Аладжовъ Д.
209	Мутафовъ Д. Н.		Русе:
	Добричъ:	225	Гиргиновъ (майоръ)
210	Друмевъ Н.		София:
211	Поповъ Ст.		
212	Скопецъ А.	226	Дуковъ Н.
213	Тотевъ	227	Станчевъ Н.
214	Абаджиевъ Ж.	228	Гжегожевски Я.
215	Райковъ Ст.		с. Нованлъкъ:
	Евксиноградъ:		
216	Стаменовъ Цв.	229	Явашчиевъ Ив.
217	Ангеловъ Ст.		Търново:
	Наварна:	230	Жупуновъ А.
218	Карамфиловъ Д.		Парижъ:
219	Карамфиловъ Г. Л.		
220	Янакевъ Л.	231	Станчевъ Д. (п. минист.)
В. Спомагателни членове ¹⁾.			
1	Арнауловъ Хр. (учитель)	6	Константиновъ Иор.
2	Енчулеско Ив. Н.	7	Пеневъ (мех.)
3	Данчевъ А.	8	Райковъ Н.
4	Касабовъ (мич.)	9	Табаковъ Ян.
5	Кашлакевъ П. И.	10	Вакъвчиевъ Ив.

¹⁾ Спомагателенъ членъ плаща годишно *три лева*.

№	Име и прѣзиде	№	Име и прѣзиде
11	Савовъ Б. (учителъ)	21	Мих. Х. А. (с. Куюкьой)
12	Тодоровъ В. (учителъ)	22	Неновъ Ст. (Каварна)
13	Поповъ К. В.	23	Айнаджиевъ (Каварна)
14	Петковъ Ст.	24	Яманд. П. А. (Каварна)
15	Божановъ Ст.	25	Янакевъ М. (Каварна)
16	Торомановъ Н. Ив.	26	Иордановъ Д. (Каварна)
17	Стойановъ Ив. (Чепеларе)	27	Манушевъ (Каварна)
18	Русевъ Пан. (Добричъ)	28	Илиевъ Д. (София)
19	Бончевъ Ат. (Добричъ)	29	Мутафовъ Е. (София)
20	Елимовъ Гаре (Добричъ)	30	Леонидъ Сп. (Р. Дѣвня)

Г. Дописни членове ¹⁾

Учители:		Свещеници:	
1	Стаменовъ Д. (с. Аджемлеръ)	14	Антоновъ Ст. (с. Кестричъ)
2	Патронски Р. (с. Суджаскьой)	15	Цицовъ Н. (с. Шабла)
3	Ивановъ А. (с. Деведжикьой)	16	Савовъ Д. К. (с. Карахюсеинъ)
4	Шиневъ А. (с. Кестричъ)	17	Ладински Зл. П. (Шументъ)
5	Марковичъ Вас. (с. Ялж ючъ орманъ)	18	Колевъ А. (с. Дуранкулакъ)
6	Димитровъ Ст. (с. Пашакьой)	19	Карпозановъ (с. Карапча)
7	Бюнтеръ А. (Варна)	20	Дановски (Варна)
8	Нури Османъ (Провадия)	21	Апостоловъ М. (с. Константиново)
9	Мутафовъ (с. Здравецъ)	22	Поповъ К. (с. Джаферли)
10	Тодоровъ Ив. (с. Ченге)	23	Пенчевъ И. (с. Хасарджигъ)
11	Бояджиевъ И.		
12	Поповъ К.		
13	Калчевъ Ст.		

¹⁾ Съгл. чл. 7 отъ устава дописенъ членъ на дружеството може да бже всѣки, който е *услужилъ съ нѣщо на дружеството*. Съгласно рѣшението на настоятелството (протоколъ № 26 отъ 4. XII. 1909 год.) получаватъ издания на дружеството само ония доп. членове, които показватъ нѣкаква дѣятелность. Тѣ трѣбва лично да се явятъ, за да си зематъ изданията на др-то.

№	Име и прѣзиме	№	Име и прѣзиме
24	Апостоловски М. (с. Костадиново)	42	Минковъ Т. (с. Ново село)
	Секретари:	43	Ивановъ Сп. (Провадия)
25	Николовъ Д. (Рѣка Девня)		Опълченци:
26	Николовъ П. (Варна)	44	Сърмаджиевъ Д. К. (Варна)
27	Шипановъ Г. Хр. (с. Невша)		Офицери:
28	Стефановъ В. К. (Рѣка Девня)	45	Елефтеровъ Б.
29	Добревъ Д. (с. Русларъ)	46	Пенчевъ
	Пенсионери:	47	Давидовъ (Добричъ)
30	Кабакчиевъ Ст. (Варна)	48	Тодоровъ Н. (Варна)
31	Богдановъ Р. (Варна)	49	Ханджиевъ (Русе)
32	Миховъ В. (Провадия)		Земледѣлци:
33	Арнаутовъ С. С. (Варна)	50	Петровъ Г. Т. (с. Пашакъбой)
	Търговци:	51	Стамболиевъ Д. Т. (с. Теке)
34	Куцаровъ И. (с. Гъозеке)	52	Наневъ Д. (с. Сюртюкбой)
35	Кюръчи Р. Г. (Варна)	53	Митевъ (с. Крумово)
	Стражари:	54	Куцаровъ В. (с. Авренъ)
36	Атанасовъ Т. (Балчикъ)	55	Петровъ Г. (с. Куртъ дере)
37	Черногоровъ Б. (Варна)	56	Ивановъ Ст. (с. Срѣдина)
38	Кулевъ Б. (Варна)	57	Георгиевъ Н. (с. Гьокчилеръ)
39	Николовъ Ат. (Балчикъ)	58	Поповъ С. (с. Теке)
	Фелдшери:	59	Атанасовъ П. (с. Теке)
40	Бричевски Д. И. (Варна)	60	Желѣзковъ Д. (с. Дишъ Будаѣ)
41	Докровъ (с. Хебибчево)		

№	Име и прѣзиде	№	Име и прѣзиде
61	Ивановъ Хр. (с. Аратмаджа)	90	Д. Добревъ (с. Николаевка)
	Разни :	91	Петровъ А. (Рѣка Девня)
62	Барановски Ж.	92	Пенчевъ С.
63	Данчевъ Вл.	93	Бъчеваровъ М. А. (с. Ново село)
64	Кабабашлиевъ Н.	94	Николовъ Ст. (Провадия)
65	Иванова Мара	95	Караивановъ (с. Кеприкьой)
66	Хюсеинъ Ефенди	96	Самсаровъ Вл. (Провадия)
67	Стояновъ Хр.	97	Николовъ Ив. А. (Каварна)
68	Канарски Ж.	98	Минковъ Ст. А. (Балчикъ)
69	Сараидаровъ Пар.	99	Симеоновъ П. (с. Теке)
70	Петковъ Кр.	100	Конакчиевъ И.
71	Поповъ Д. В.	101	Георгиевъ Ал. (с. Емирово)
72	Амерханянъ А.	102	Дюкмеджиевъ П. (с. Армутли)
73	Георгиевъ М.	103	Долапчиевъ С. Т. (Добричъ)
74	Станковъ М.	104	Иордановъ Ч. (Добричъ)
75	Райковъ П.	105	Кънчевъ (с. Куртъ-Бунаръ)
76	Шоповъ Н. С.	106	Аврамовъ Б. (София)
77	Маноловъ С.	107	Калиновъ Т. (Силистра)
78	Младеновъ С.	108	Цаковъ Ф. (с. царъ Аспарухъ)
79	Поповъ К.	109	Тодоровъ Ив. (Бургасъ)
80	Филевъ В.	110	Явашовъ А. (Разградъ)
81	Райтеръ И.	111	Ивановъ Госп. (Русе)
82	Сербезовъ С. Д.	112	Беделевъ (Шуменъ)
83	Неметъ Ф.	113	Венковъ
84	Буюклиевъ А.		
85	Видинлиевъ Мл.		
86	Возницки (Гебедже)		
87	Гиговъ (Рѣка Девня)		
88	Кръстевъ Ж. (с. Крумово)		
89	Бончевъ Ст. (Мустафа Бейлеръ)		

№	Име и прѣзиде	№	Име и прѣзиде
114	Д-ръ Вълковъ	129	Карани Юмеровъ (с. Карабунаръ)
115	Д-ръ Георгиевъ		
116	Ковачевъ В. (Русе)		Въ странство :
117	Ковачевъ И.		
118	Крайчевъ Ст.	130	Ваингартнеръ И. (Атина)
119	Кривошиевъ Ат.		
120	Бръчковъ Ст.	131	Мелихъ Я. Д-ръ (Будапеща)
121	Демирджиевъ Ас.	132	Шкорпилъ Вл. (директ. музея въ гр. Керчь)
122	Василиадесъ К. Г.	133	Начевъ Ив. К. (Иваново въ Русия)
123	Бончевъ Д.		
124	Стефановъ С.	134	Шкорпилъ Иос. (директоръ въ Пълзень)
125	Стояновъ П.		
126	Бояновъ К. (Пещера)		
127	Калчевъ Г. (с. Крумово)		
128	Николовъ Ив. (с. Бѣлево)		

**Археологическото дружество броило прѣзъ
1906—1909 г. г. членове :**

№ по редъ		1906	1907	1908	1909 ¹⁾
1	Почетни	—	1	1	1
2	Редовни	99	195	206	231
3	Спомагателни	6	15	19	30
4	Дописни	58	83	101	134
	Всичко .	163	294	327	396

¹⁾ до 1-й мартъ 1910 год.

Свещ. В. Кенановъ

въ с. Чаушкьой.

Дописенъ членъ на дружеството; той се помина прѣзъ м. януарий *).

Покойния живо се интересувахе за успѣха на Варненския музей.

Вѣчна му память!

---

*) Поискахме отъ новия свещеникъ въ с. Чаушкьой съ писмо № 1721 нѣкои биографически бѣлѣжки за покойния свещеникъ. За жалость не сме били удостоени съ отговоръ.

VII.

УСТАВЪ

на

Варненското Археологическо Дружество.

(Съ изменение направено отъ годишното събрание на 22-й мартъ 1909 г. и утвърдено отъ Министерството съ заповѣдь № 1227 отъ 1-й май 1909 г.)

Чл. 1. Археологическото дружество има за цѣль да издирва, съхранява и изучава паметниците на миналото на *Варненския окръгъ и на останалата частъ на българското крайбрежие въ Бургашко и Анхиалско.*

Чл. 2. За постигане горната цѣль дружеството си служи съ слѣднитѣ срѣдства :

а) прѣдприема разкопки и научни екскурзии за издирване старини ;

б) Грижи се за събиране и запазване на паметниците ;

Забѣлъжка. Отъ събранитѣ прѣдмети се образува „*варненски окръженъ музей,*“ подъ контрола на държавната власть ; той ще се съхранява врѣменно въ помѣщението на варненската дѣвическа гимназия.

в) урежда сказки.

г) влиза въ споразумѣние съ властитѣ за съдѣйствие ;

д) завързва сношения съ външни и вътрѣшни дружества и лица, отъ които може да очаква съдѣйствие или полезни съобщения ;

е) насърдчава и награждава лица, които сж му помогнали за откриване нови паметници ;

ж) дава гласность за своята дѣйность чрѣзъ печатни публикации ;

з) занимава се съ туристика ;

и) занимава се съ фотографирание и съ географски и природоизпитателни изслѣдвания на окръга.

Чл. 3. Членовеѣ на дружеството биватъ : *почетни, редовни, спомагателни и дописни.*

Чл. 4. За *почетни* членове се провъзгласяватъ *отъ редовното годишно събрание,* по прѣдложението на настоятелството, ония лица, които сж принесли нѣкоя особена заслуга по българската археология.

Чл. 5. *Редовенъ* членъ може да бжде всѣки, безъ разлика на полъ или народность, който съчувствува и съдѣйствува на цѣлитѣ на дружеството. Редовнитѣ членове плащатъ годишно по 5 лева или сто лева веднажъ за винаги.

Чл. 6. За спомагателен член се счита всеки, който плаща годишно по *три лева*.

Чл. 7. *Дописни* членове могат да бъдат *всички, които сж услужили съ нещо на дружеството*.

Чл. 8. Материалните средства на дружеството се състоят :

а) от вноски на редовните и спомагателни членове и пожертвувания на благодетели.

б) от подаръци, завещания и сказки, давани въ полза на дружеството.

в) от субсидии и волни помощи от държавата, окръжията, общините, учреждения, дружества и разни лица.

Чл. 9. Само редовните членове имат право на гласуване въ събранията, да избират и да бъдат избрани на всички длъжности.

Чл. 10. Дружеството се ръководи от едно настоятелство от 7 члена, избрано за една година от редовното годишно събрание, състоящо от : Прѣдседател, подпрѣдседател, касиеръ, дѣловодителъ, завѣдующъ сбирката и трима съвѣтници. За управлението на дружеството настоятелството изработва особенъ правилникъ, утвърденъ отъ редовното годишно събрание.

Чл. 11. Настоятелството се подпомага отъ *техническата комисия*, която се грижи за правене разкопки, купуване старини и др.; въ нея влиза единъ членъ отъ настоятелството като прѣдседател и петъ члена, назначавани отъ настоятелството (измежду редовните членове).

Чл. 12. Настоятелството назначава членове-настоятели.

Чл. 13. Събранията на дружеството сж редовни и извънредни.

Чл. 14. Редовното събрание се свиква всяка година прѣзъ първото тримѣсечие : въ него се чете годишенъ отчетъ за дѣйността на дружеството; то провъзгласява почетните членове и избира ново настоятелство.

Въ извънредните събрания, които настоятелството свиква, когато намѣри за добръ, се четатъ реферати върху новооткрити паметници и се взима рѣшение по разните въпроси внесени отъ настоятелството.

Забѣлѣжка. На събранията могат да присѣствуватъ всички членове, но рѣшающъ гласъ иматъ само редовните. Рѣшенията иматъ сила, ако сж приети отъ болшинството на присѣствующите редовни членове.

Чл. 14. Измѣнения и допълнения на настоящия уставъ ставатъ само въ редовните събрания, по рѣшението на $\frac{2}{3}$ отъ редовните членове.

Чл. 15. Дружеството има свой печатъ, който се пази отъ прѣдседателя.

Чл. 16. Въ случай че дружеството се разтури, всичкиятъ му *движимъ и недвижимъ имотъ прѣминава въ владѣние на Варненската община*.

VIII.

Отчетитѣ на дружеството за 1906, 1907 и 1908 г.

ПЪРВИ

годишенъ отчетъ на Варненското Археологическо д-ство за 1906 год.

(съ една картина на Варненския окр. музей, основанъ въ 1906 г.).

Въ този отчетъ сж помѣстени слѣднитѣ статийки :

1) Разкопки на дружеството прѣзъ 1906 год.; 2) Паметникътъ на полесражението въ 1444 г.; 3) Гробътъ на кралъ Владиславъ; 4) Търсене на потъналитѣ войници въ Девненското езеро (отъ 1444 г.); 5) Сабя отъ сражението въ 1444 г.; 6) Планъ на старовръмския градъ Варна; 7) Стара Варна; 8) Римска кула въ Варна; 9) Подземя въ Варна; 10) Стари гробове и гробници; 11) Варна до „Одесосъ“; 12) Монети на градове въ варненския окржгъ; 13) Руско-турскитѣ войни въ 1773, 1810 и 1828/29 г.; 14) Кримската война; 15) Изчезнали старини отъ варненската гръцка митрополия; 16) Възраждането на българщината въ Варна; 17) Аладжамънастиръ; 18) Иманяри въ Варненско; 19) Община Рѣка-Девня; 20) Село Авренъ; 21) Вадени камъни отъ стари крѣпости; 22) Новооткрита пещера въ Шабленско (до с. Гий-Орманъ); 23) Охраняване на военнитѣ паметници въ окржга; 24) Месемврийски черкви; 25) Окржжно за записване нови членове; 26) Законопроектъ за запазване старини; 27) Елеме Баиръ (до Каспичанъ и 28) Населението на с. Кестричъ.

ВТОРИ

годишенъ отчетъ на Варненското Археологическо д-ство за 1907 год.

Въ този отчетъ сж помѣстени слѣднитѣ статийки :

1) Впечатления отъ посѣщението на варненския музей; 2) Сказка за музея и за гр. Варна; 3) Пазете старинитѣ; 4) За свѣдѣние на иманяритѣ; 5) Сбирки и бждащето музейно помѣщение; 6) Руски паметници за освобождението на варненския окржгъ; 7) Позивъ

къмъ учителитѣ и свещеницитѣ; 8) Основание на града Варна (въ 572 г. прѣди Р. Х.); 9) Барутъ-хане; 10) Римска кула; 11) Откритието въ канала; 12) Богданова чушма; 13) Малки съобщения за гр. Варна; 14) Аладжа-мънастиръ; 15) Населението въ с. Чаушкѣй; 16) Провадия; 17) Малки съобщения изъ Варненско; 18) Нови-Пазаръ; 19) Абоба-Плиска; 20) Абоба-Плиска и Велеградъ въ Моравия; 21) Сражението при Варна въ 1444 г. (едно малко допълнение); 22) Пещерата до с. Гий-Орманъ (Шабленско); 23) Наврѣме родено чудовище-дѣте и 24) Черно-море (съ двацѣтъ разни съобщения за него).

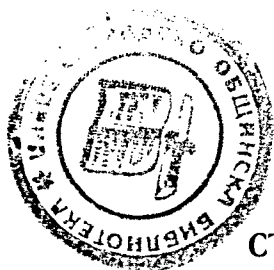

ТРЕТИ

годишенъ отчетъ на Варненското Археологическо д-ство за 1908 год.

Въ този отчетъ се говори за: унищожаване старини, за прѣстенаритѣ, за монетитѣ намѣрени въ военния каналъ, за варненскитѣ чушми, за разкопкитѣ на дружеството, на училищнитѣ библиотеки въ варненския окръгъ дружеството изпрати даромъ въ продължение на три години 1303 книги (отчети, извѣстия и др.), туристичното дружество въ Варна се присъединява къмъ археологическото д-ство (като му прѣдава имота си), и за паметника на „Варненчикъ.“

СЪДЪРЖАНИЕ.

	Стр.
I. Отчетъ за дѣйността на настоятелството прѣзъ 1909 г.	3
II. Благодарность	20
III. Касата	26
IV. Музейна покъщнина	30
V. Библиотека	31
VI. Списъкъ на членоветѣ	34
VII. Устава на арх-то дружество	44
VIII. Отчетитѣ на дружеството за 1906, 1907 и 1908 год.	46
